

Budget 2019

Trollhättan

Moderaterna Centerpartiet

Kristdemokraterna

Inledning

Den kommunala ekonomin är mycket ansträngd på grund av att den styrande politiska majoriteten inte haft kraft nog att omprioritera och konkurrensutsätta kommunens verksamheter. Arbetet med att ständigt förbättra och effektivisera verksamheterna är nödvändigt, men som vi saknar helt i Trollhättans politiska styrning. Resultatet av den förda politiken är att medborgarna får en dyr kommunal verksamhet där kvalitén har allt mer att önska. Inköpsstopp och anställningsstopp är inte svaret på hur en god kommunal ekonomi skall skötas, utan snarare ett resultat av oförmågan att välja bort. Pedagogerna inom förskolan och skolan får inte rätt förutsättningar i att bedriva sin verksamhet, liksom personal som tar hand om våra äldre säger sig uppleva samma sak.

I vår budget pekar vi på ett antal områden som är kritiska för att Trollhättan skall kunna gå från en segregerad stad till en integrerad stad. En stad som värdesätter arbete och företagande, valfrihet och kunskap. Med vår budget gör vi det möjligt för ett stort antal människor att bryta sitt utanförskap genom utbildning, att gå från bidragsberoende till självförsörjning och att få välja själv när man blir äldre.

Idag läggs stora resurser på arbetet när arbetslösheten är ett faktum men som vi tydligt ser, behöver ändras till att unga kommer i arbete genom resursomfördelning till skola och utbildning. Det är idag många unga som inte klarar av kunskapskraven i grundskolan och möter en mycket tuff start i vuxenlivet där arbetslöshet blir en verklighet för många. Kommunala arbetsmarknadsinsatser som inte leder till sysselsättning byter vi ut mot utbildning inom yrkesvux.

En ändrad politik måste likväl till för äldreomsorgen och omsorgerna där det saknas valbara alternativ för våra Trollhättebor, som endast är hänvisade till kommunens verksamhet. Vi vill att vårdtyngden ska avgöra hur stor personaltätheten ska vara i våra äldre och omsorgsboenden. Därför satsar vi pengar på att utbilda fler inom dessa yrken.

Synen måste också ändras på vårt lokala näringsliv till att alla företag skall vara välkomna att verka och ha möjlighet att växa i vår stad. Företagandet behöver komma högre upp på den politiska dagordningen, och då inte minst nyföretagande som är alldeles för lågt i Trollhättan. Kommunen skall inte på något sätt konkurrera med det lokala näringslivet utan snarare öppna upp inom områden som omsorg, service och stödjande funktioner

Vi tror på människors drivkraft och vilja till att vara delaktiga i samhällets utveckling. Trollhättans styrande måste ta till vara och våga lita på att invånare, föreningsliv och företag klarar av att fatta egna beslut, och att politiken tar vara på de driftiga Trollhättebor som utvecklar vår stad. Politikens uppgift är att ge rätt förutsättningar för en god utveckling av livet i kommunen – hela kommunen.

I rådande högkonjunktur med en skriande bostadsbrist har den styrande majoriteten valt att skapa en prioriteringsordning på exploateringsprojekt eftersom de valt att inte tilldela tillräckliga resurser. Vi anser att detta är helt fel då detta är en förutsättning för att staden ska växa. Vi måste sätta högsta fart när det gäller att skapa förutsättningar för byggnation av bostäder. Många skall vara med och bygga, men staden måste säkerställa att vi ligger steget före i planarbete och bygglovshantering, så att fastighetsägare och andra intressenter på ett effektivt sätt kan göra en utveckling av Trollhättan möjlig. Idag utgör antalet byggklara tomter och områden beredda för exploatering en mycket trång sektor. En betydande resursförstärkning inom området för plan och bygglovshantering är därför en självklarhet. Vi vill också ge det kommunala bostadsbolaget Eidar starkare muskler för att öka byggtakten i bolaget genom ett ägartillskott på 200 miljoner.

Resecentrum är en nyckelplats i Trollhättan och politiken behöver snarast peka ut riktningen om vart man vill med området. Resecentrum måste få en bättre struktur och parkeringslogik för både boende och pendlare. Detta är en förutsättning för att Trollhättan framöver skall vara en naturlig ort att pendla till och från. Konflikt och friktion mellan olika intressegrupper måste byggas bort i infrastrukturen för att pendling ska bli ett naturligt val. Ett viktigt steg i detta arbete blir att bygga ett parkeringshus vid Trollhättans Resecentrum.

Centrumkärnan i Trollhättan behöver öppnas upp så att människor finner det enkelt och logiskt att åka till centrum. Precis som tidigare ser vi att människors rörelse- och handelsmönster inte beaktas i den fysiska planeringen av centrum. En långsiktig plan och strategi behövs både ur ett handelsperspektiv men också för den fysiska planeringen. Dessa frågor går hand i hand.

Detta är en budget där vi vänder den politiska kursen tvärt. Vi satsar där pengarna skall satsas, det vill säga genom att rusta våra unga med så stora kunskaper och goda förutsättningar som möjligt för vidare studier och arbete. Detta görs genom omfördelning av medel från bidragsberoende till arbete genom utbildning. Det är precis som nu, i en högkonjunktur detta skall göras, för att bryta den destruktiva politik som nu förs.

Höjt elevbidrag

Trollhättans elevpeng är låg, jämfört med rikets snitt och jämförbara kommuner, samtidigt som skolornas utmaningar kring personalrekrytering är gigantisk. Trollhättans elevpeng bör höjas successivt för att komma i nivå med Trollhättans kommungrupp. Detta med tanke på att fler elever har särskilda behov och den stora grupp nyanlända elever som kommit till Trollhättan. Skolverket gör bedömningen att oavsett tidigare utbildningsnivå eller tidigare erfarenheter så finns det extra stora resursbehov de fyra första åren i svensk skola.

Ökad barnpeng till förskolan

Barnantalet i Trollhättan ökar. Lokalförsörjningen för att möta detta pågår och flera nya förskoleavdelningar planeras. Dock dröjer en del av dem några år. I avvaktan på att dessa lokaler byggs, är barntätheten på befintliga förskolor hög. Barnens ökade vistelsetid påverkar också situationen. En personalförstärkning behövs för att kunna gruppera barnen i mindre grupper. För att klara detta krävas en ökad barnpeng som bidrar till högre personaltäthet per förskola.

Busskort för att underlätta val av skola

Vi vill att det fria skolvalet skall vara en reell möjlighet för samtliga elever i Trollhättan. Idag är denna rättighet endast en möjlighet för elever som har föräldrar som har möjlighet att skjutsa eller på annat sätt lösa transporten för sina barn till annan skola än den som ligger i anslutning till elevens boende. Detta är en viktig fråga för att alla föräldrar och elever på riktigt skall kunna ta del av rättigheten att välja skola. De elever som väljer att få sin undervisning på en skola, i en annan stadsdel än den där man bor, ska kunna ansöka om ett kostnadsfritt busskort som gäller för transport mellan hemmet och skolan under skoldagar.

Elever i behov av särskilt stöd

För att garantera rättssäkerheten för elever i behov av särskilda stödinsatser som berättigar till tilläggsbelopp/ekonomiskt bidrag till särskilt stöd utifrån skollagen, behöver resursfördelningen årligen ses över för att anpassas utifrån aktuellt behov.

Centrum

Hjärta och nav i en kommun består av dess centrum. Idag upplever externa besökare såväl som boende på orten dessvärre inte Trollhättans centrum som en attraktiv och självklar plats att vilja besöka. För att vända trenden och realisera en kraftig och helomslutande satsning på stadskärnan vidhåller vi vår historiskt största budgetsatsning motsvarande **200 miljoner** kronor under 10 år. Centrumsatsningen förvaltas inom arbetet för en långsiktig vision för centrum. Denna består av åtgärder såsom exempelvis, en tillfart in till centrum från Kungsporten, ett kreativt torg på Kompassen, ett bebyggt, utvecklat och förtätat Drottningtorg. Vidare måste det till en tydligare koppling mellan Kompassen och Strandgatan som skapar entrén till en grönskande och kanalnära restaurang evenemang och rekreationsstråk på Strandgatan. Med denna övergripande centrumsatsning säkerställer vi att platsernas olika syfte och betydelse förstärker och arbetar i samklang med varandra, för att uppnå attraktiva stråk och flöden av människor i stadskärnan, under dygnets alla timmar.

Satsning för fler bostäder

En proaktiv och framsynt ort kännetecknas också av en aktiv och handlingskraftig stadsbyggnadsförvaltning med klarlagda detaljplaner och tillgängliga byggklara tomter för den som önskar exploatera mark. En nyckelpost i vår budget är extra satsning på plan och bygglovshandläggning, som säkerställer att Trollhättan får en betydande resursförstärkning som kan möjliggöra en effektivare och mer framåtsyftande plan och bygglovshantering. Vi i alliansen ökar också möjligheterna för vårt kommunala bostadsbolag Eidar genom ett ägartillskott på **200 miljoner** kronor för att öka tempot i bostadsbyggandet. Detta ägartillskott tas ur stadens kassa.

Satsning på Resecentrum

En angelägen infrastrukturell pusselbit för att möjliggöra Trollhättan som en självklar och attraktiv pendlingskommun, är ett visions- och planeringsarbete kring resecentrum. Vi ser att detta område kan utvecklas utifrån ett boendeperspektiv och näringsperspektiv och spela en nyckelroll i den övriga utvecklingen av Trollhättan. För att komma dit behövs en tydlig plan och en parkeringslösning som gör det enkelt att bo i området samt att pendla till och från Trollhättan. Denna satsning verkliggör ett parkeringshus i anslutning till resecentrum som kan möjliggöra en ökad pendling både till och ifrån Trollhättan. Tillsammans med bebyggelse i kvarteret Mars, säkerställer denna satsning tydligt vår roll som förstad till Göteborg.

Näringsliv

Vi ser att Trollhättan lider av gamla föreställningar kring företagande, där bruksortsmentalitet gjort att steget varit långt till att starta ett företag. Trollhättans resultat i mätningar borde vara betydligt högre. Detta samtidigt som arbetslösheten ligger kvar på en hög nivå. Allra mest allvarligt är att nyföretagandet, det vill säga människor som väljer att starta företag, är bland det lägsta i Sverige. Här måste vi bli mycket bättre. Kommunen måste släppa in fler företag i verksamheterna, uppmuntra till det och se till att flera vågar erbjuda sina tjänster till kommunen som organisation, företag och medborgare. Sommarlovsentreprenörer och Ung företagsamhet är exempel som vi vill stötta, där unga får prova på att vara företagare.

Integration

Utrikesfödda barn som flyttar till Trollhättan under skolåren skall få information om att de har möjlighet att välja vilken skola de skall gå i.

När eleverna haft sin uppstartsperiod via Välkomsten, bör föräldrar och barn omgående få information om stadens utbud av grundskolor och erbjudas möjlighet att välja vilken skola de vill ha sin undervisning på.

Vi vet att språket är en avgörande faktor kring hur väl eleven kommer att klara sin skolgång, och med anledning av det bör Trollhättans stad sätta upp ett mål kopplat till hur stor andel av eleverna är utrikesfödda. Staden bör ha en målsättning om att max 50 % av eleverna på varje enskild skola är utrikesfödda.

I samband med att eleven får information om rättigheten att välja skola vill vi även koppla bostadsvägledning. Stadens kommunala bostadsbolag Eidar kan i samarbete med kommunens etableringsguide vägleda till bostadsalternativ runtom i hela kommunen. I detta sammanhang ser vi att en kritisk förutsättning för att fler unga ska få en reell möjlighet till att byta skola, är möjligheten till fria busskort för elever som väljer en annan skola bortom sitt aktuella upptagningsområde. Trollhättan bör även ha en ambition om att minska bostadssegregationen och i större utsträckning erbjuda nyanlända ett boende i andra stadsdelar än de södra.

Ökade resurser för samhällsinformation inom tidiga insatser

Information om hur det svenska samhället fungerar är central för den som nyligen kommit till Sverige. Det är viktigt att asylsökande så snabbt som möjligt får information om de grundläggande principerna för det svenska systemet, om jämställdhet och vad som gäller avseende individens rättigheter och skyldigheter.

Civilsamhället bedöms vara en viktig aktör men regeringen anser också att insatser i ökad utsträckning bör kunna ges via kommunerna. Regeringen avser att utöka kommunernas möjlighet att ta del av statsbidrag för tidiga insatser.

På det sättet förväntas fler kunna delta i samhällsinformation redan under asyltiden. Dessutom ökar det förutsättningarna att uppnå en god tillgång till tidiga insatser över hela landet, exempelvis genom bättre tillgång till lokaler för aktiviteter. Med anledning av detta bör staden ta höjd för en mer omfattande samhällsinformation för nyanlända Trollhättebor.

Utbildningsplikt för nyanlända

Utvecklingen på svensk arbetsmarknad är mycket stark. Men för den som saknar de kunskaper som krävs för att kunna få ett arbete är det ändå svårt att komma i jobb. För att stärka matchningen på arbetsmarknaden krävs att fler arbetslösa tar del av utbildning för att rusta sig för de jobb som finns och växer fram. Från och med den 1 januari 2018 skärpte regeringen kraven på alla arbetslösa som bedöms vara i behov av utbildning att söka och ta del av utbildning som ges inom arbetsmarknadspolitiken. Den som inte söker eller tar del av en utbildning som Arbetsförmedlingen anvisar kan varnas eller stängas av från sin rätt till ersättning under en kortare eller längre tid.

Vi anser att samma krav bör ställas på de Trollhättebor som har sin huvudsakliga försörjning via försörjningsstöd.

Nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet måste bli mer effektiv

För att minska risken för att nyanlända hamnar i utanförskap på grund av arbetslöshet vill vi att staden under 2019 erbjuder minst 100 nyanlända möjlighet till Introduktionsjobb.

Den här typen av subventionerad anställning är en bra väg in på arbetsmarknaden för de som är nyanlända.

Kommunen bör prioritera att erbjuda arbetslösa som idag uppbär försörjningsstöd, oavsett deras bakgrund, men i detta sammanhang handlar det om nyanlända som lämnat Etableringsuppdraget, men ännu inte haft permanent uppehållstillstånd mer än 36 månader. Anställningarna kan kombineras med SFI-studier. Anställningarna kan med fördel vara inom skola och omsorg, där vi ser att det finns behov av extra resurser.

Arbetsmarknad

Vi bryter den negativa spiral som många invånare i Trollhättan idag befinner sig i genom att använda medel som idag används till arbetsmarknadspolitiska åtgärder hos arbetsmarknadsenheten. Dessa väljer vi att använda till ett stort utbildningsprogram. Vi maximerar den satsning som regeringen gör, vilket i praktiken innebär att ytterligare 650 personer får en yrkesutbildning genom yrkesvux. Utöver dessa platser skall staden arbeta tydligt med lärlingsplatser och extratjänster. Vi vill också öka antalet socialt arbetsintegrerande företag i kommunen. År efter år ser vi att stadens verksamheter inom arbetsmarknadsenheten går med vinst. Staden tjänar runt 2-3 miljoner kr varje år på arbetslösa Trollhättebor som arbetar i stadens egna verksamheter. Vi anser att de verksamheter, inom arbetsmarknadsenheten, som har en positiv avkastning skall omvandlas till sociala företag. Det kommer att ge den enskilde medarbetaren möjlighet att arbeta utifrån sin arbetsförmåga, men med den stora skillnaden att man uppbär en lön.

Att dra ned på Arbetsmarknadsenhetens olika verksamheter och omvandla dem till utbildning och sociala företag, medför flera fördelar. Många av deltagarna är alltför länge i projektverksamhet utan att en utvärdering görs av resultaten, medan andra går runt i olika projekt och inte hittar någon långvarig sysselsättning som kan ge vidare arbete. När man dessutom förvandlar en offentlig ersättning till lön, kommer skatt in till den gemensamma välfärden i kommunen. Men den största vinsten är för den enskilde. Att få känna att man får möjlighet att arbeta efter den förmåga man har – och kunna komplettera upp resten med en offentlig ersättning i någon form så en ekonomisk trygghet finns men även en social tillhörighet genom det sociala företags arbetssätt.

Vi anser att de verksamheter som bedrivs inom stadens arbetsmarknadsenhet skall ha uttalade syften för den enskilde och kunna visa på resultat som medför att deltagarna genom sitt deltagande ökar sina möjligheter att bli självförsörjande.

Miljö

Miljöarbete måste innehålla tydliga målsättningar med årlig uppföljning. Som exempel på konkreta förslag vill vi att alla förskole- och skolmiljöer ska vara giftfria, därför satsar vi **3000 tkr** på att på allvar minska dessa gifter. Detta eftersom barn exponeras mer och tar lättare upp gifter i kroppen vid lek på till exempel golv/markytor. Därför vill vi fasa ut plast i samtliga skolor, förskolor och fritidsverksamheter. Vi vill också att man endast anlägger giftfria lekplatser och fotbollsplaner samt sanerar nuvarande konstgräsplaner och lekplatser från gifter.

Vi vill anta en vision om att Trollhättan återigen ska bli Sveriges bästa miljökommun 2025. Därför ser vi en möjlig sammanslagning av miljöförvaltningen och hållbart samhälle, exploatering och agenda. Då vi i en sådan sammanslagning ser att det blir lättare att uppnå målet med ökade möjligheter till synergieffekter.

För att påverka växthuseffekten och minska klimatförändringarna vill vi att fler Trollhättebor skall välja cykeln som transportmedel. För att uppmuntra detta beteende vill vi få till mer logik i cykeltrafiken.

Vi vill också att Trollhättan blir föregångare i arbetet med att sluta kretsloppet. Det innebär att vi måste lösa problematiken med slamhanteringen i vårt reningsverk, och få ut näringsämnen utan gifter på åkrarna igen. Mikroplatser är ett gissel för miljön, och alla kommuner måste göra allt man kan för att inte dessa kommer ut i vårt vatten, så även vi. Vi satsar **1000 tkr** för att rensa ut plastanvändning mot bättre alternativ.

Teknikutvecklingen går allt snabbare för elbilar. Vi anser att vi måste jobba mer proaktivt när det gäller ladd-infrastrukturen i tidiga byggskedan av bostäder, handelsområden och offentliga platser.

Omsorgerna

Vi är olika med olika behov hela livet och det är en rättighet att få behålla sina vanor och personliga önskemål tillgodosedda också när vi blir äldre. Vi anser att det handlar om värdighet för våra äldre medborgare. Att behöva hjälp med vissa saker och så småningom det mesta i livet med allt i från mat och boende till duschning och påklädning, är en stor omställning för oss alla. Därför vill vi se till att det inte finns någon åldersgräns som upphäver rätten att bestämma över sin vardag. För att nå dit vill vi införa Lagen om valfrihet, så att äldre får möjlighet att välja utförare inom hemtjänsten, matleverantör och boende. Detta skulle medföra en mer rättvis omsorg. En valfrihet inom måltidsverksamheten för våra äldre är viktigt för livskvaliteten.

Vi vet att vår personal i våra kommunala boenden gör ett bra arbete, men vi vill se en öppning för alternativa aktörer för att öka valfriheten både för de boende och personal. Det ger oss också en möjlighet att jämföra effektivitet, utveckling och kvalité. Nästa gång vi bygger ett nytt gruppboende vill vi att någon annan aktör driver verksamheten. Dessutom skall alla äldreboenden kvalitetssäkras genom Senior alert. Brukaren ska stå i centrum och det är individen som själv ska bestämma sitt boende, vem som kommer med hjälp och hur man i övrigt vill ha sin vardag. Detta kräver fler alternativa vårdgivare.

Alla äldre över 75 år, ska ges möjlighet att erhålla 2 tim/vecka, utan biståndsbeslut, för valfri disponering, såsom promenader, hjälp med disk o städning eller allmän samvaro.

Vi vill ha en modern och kompetent omsorg. Våra äldre ska känna tillit och trygghet i sitt boende och personalen ska känna att de trivs med sitt arbete. Det ska vara så mycket självbestämmande som möjligt och personalen ska ha insyn och medbestämmande i sin verksamhet både vad gäller schema och ekonomi.

Vi behöver kraftigt ökat byggande av omsorgsboenden för att möta det faktiska behovet. Byggnation bör ske inom stadens olika områden vilket möjliggör större valfrihet för de bostadssökande.

Vi vill se att fler trygghetsboenden skapas då möjlighet ges, då efterfrågan på gemenskapsboenden som kombinerar omsorg och service med möjlighet till umgänge och samvaro är stor.

Det medicinska omhändertagandet och det sociala innehållet ska fortsätta att utvecklas. Bättre samverkan mellan kommuner och landsting kan undanröja många problem. Där i ligger bland annat införandet av kommunala läkare.

Vi vill lägga resurser på kvalitetsutveckling inom omsorgsnämnden, då fler verksamheter kan genomlysas lite extra. Med utveckling av rutiner och förbättrad kontrollfunktion kommer detta resurstillskott bli en självfinansierad åtgärd.

Anhörigstödet ska fortsätta att utvecklas så att anhöriga inom både äldreomsorgen, omsorgerna för funktionsnedsatta och socialpsykiatrien känner sig tillgodosedda genom anpassade aktiviteter och stöd.

Vi vill att den dagliga verksamheten inom omsorgerna och socialpsykiatrien utvecklas så att möjligheten finns att skapa arbetsintegrerande sociala företag. Att kunna arbeta 100 % av sin egen förmåga, att kunna försörja sig utan att vara beroende av aktivitetsbidrag och andra försörjningsstöd och dessutom påverka sin framtida pension, är vårt mål.

En valfrihet inom måltidsverksamheten för våra äldre är viktigt för livskvaliteten. Med en möjlighet att välja matleverantör ökas valfriheten, samtidigt som det ger en tydlig näringslivssignal. Likaså en möjlighet att inom hemtjänsten få hjälp med att laga maten hemma.

Habiliteringsersättningen höjs för att öka successivt till det dubbla jämfört med idag inom en treårsperiod. Detta för att den grupp som faktiskt utför ett arbete i kommunen skall känna att de är en uppskattad resurs och delaktiga i verksamheterna.

Kultur och fritidsverksamheter

Vi anser att kultur och föreningsverksamheter är en viktig del av en attraktiv stad och spelar en viktig roll för att medborgare ska ha ett rikt socialt liv. Vi ser att kultur och föreningsliv har en viktig roll i integrationsarbetet. Vi anser att N3 ska vara den naturliga noden för ungas kulturverksamheter. Att platser för utövande av idrott utvecklas och stärks också i de centrala delarna av staden är ett viktigt komplement för stadens utveckling och ökad folkhälsa. En väl utbredd tillgänglighet till kultur och idrott. Det är både en kulturfråga, en jämlikhetsfråga och inte minst en integrationsfråga.

Vi ser att idrotten behöver både bredden och förebilder genom elitidrotten. För att fler unga ska lockas att idrotta måste sponsorbidrag ses över för att tydligare sätta Trollhättan på kartan i positiva sammanhang och i ett varumärkesarbete.

Kunskapsförbundet Väst

För att förbereda ungdomarna för vuxenlivet på bästa sätt måste vi ha bra gymnasieskolor. Samarbetet mellan Trollhättan och Vänersborg är viktigt för att utveckla dem. Även vuxenutbildningarna behöver stärkas för att ge fler en bättre chans på arbetsmarknaden. I utbildningsprogrammet för brytande av utanförskapet så kommer Kunskapsförbundet att spela en viktig roll som utbildningsanordnare.

Digitalisering

Den offentliga sektorn står inför stora utmaningar när det gäller att möta framtidens behov. Det som talar för en kraftig effektivisering av det offentliga arbetet stavas digitalisering. Vi i alliansen satsar 2 miljoner som skall gå till verksamhetsutveckling genom digitalisering på enhetsnivå i ett första steg.

Politik

Politiken måste också vara med och spara när budgeten är svår att få ihop. Vi sparar 3 miljoner kronor på att minska storleken på nämnderna samt minskar med vice ordförande i varje nämnd samtidigt som partistödet sänks.

Fastigheter

Kommunen har genom åren köpt på sig ett antal fastigheter. Några av dessa ser vi att man med fördel kan avyttra, för att minska driftkostnader för staden samt för att få in medel för nya investeringar. Likaså gäller det med jordbruksmark som inte ligger inom någon plan. Detta tillsammans med exploateringsförsäljning skulle inbringa ca 70 miljoner kronor 2019.

Sammanfattning

Vi lägger fram en budget som tar den ekonomiska situationen på allvar. I vissa delar satsar vi, i andra delar måste vi välja bort. Det är så man tar ansvar för en kommuns ekonomi.

Vi satsar på valfrihet och utbildning för Trollhätteborna. Vi satsar för att bli fler och vi vänder på skutan så att människor får en möjlighet att gå från bidragsberoende till att bli skattebetalare. Detta gör man med en politik som värnar företagande i alla branscher, tror på människans drivkraft och låter dem utvecklas. Epoken där Trollhättan är en stad med tung industri är över och har med raska steg gått in i kunskapsintensivt företagande. Nu är det bara politiken som behöver hänga med, och den har vi.

Ramförändringar 2019 - 2021 enligt anvisningar

Avgår målgrupp finansiering

Förändringar mot årsbudget 2018 tkr	Ramändr 2019	Ramändr 2020	Ramändr 2021	Anmärkningar
Utbildningsnämnden	29 826	46 979	65 880	
Generell neddragning	-18 117	-38 363	-42 273	
Enligt finansieringsprincipen	1 158	1 213	1 213	Motsvaras av förändrade generella statsbidrag.
Nationella prov	-5	-10	-10	Nytt nationellt system ska ge effektiviseringar.
Betygsättning moderna språk	1	1	1	From år 6 ska betygsättning ske varje termin av moderna språk.
Lovskola	6	12	12	Lovskola ska erbjudas två veckor för år 8 o 9 för dem som inte nått målen.
Läsa skriva räkna garanti	249	266	266	För att kompensera för ökade utgifter i samband med anledning av garantin.
Skolstart vid sex års ålder	479	494	494	Skolplikt från förskoleklass.
Nyanlända elever	239	246	246	För att öka möjligheten för elever att nå behörighet till gymnasiet.
Skolkommissionen	5	10	10	Förslag för att höja kunskapsresultat och ökad likvärdighet.
Skolkostnadsutredningen	64	70	70	Ökade kostnader för redovisning på skolenhetsnivå.
Offentlighetsprincipen	-58	-58	-58	För införande av offentlighetsprincipen i fristående skolor och förskolor.
Prao i årskurs 8 och 9	178	182	182	För ökat åtagande vid införande av prao.
Övriga ramförändringar	46 785	84 129	106 940	
Ökad elevpeng	34 000	34 000	34 000	
Giffri skolmiljö	3 000	3 000	3 000	
Målgruppsförändringar grundskolan	3 437	8 202	12 266	Förändring befolkningsprognos okt 2018 inkl fritids. Inskrivningsgrad 78,4% 6-9 år och 25,8% 10-12 år.
Målgruppsförändringar förskola	1 639	7 765	17 359	Förändring befolkningsprognos okt 2018. Inskrivningsgrad 85,8% 1-5 år.
Lokalbehov förskolan målgr ökn	4 750	13 250	19 950	Enligt lokalplaneringen
Slättbergsskolan, lokalkostnader	1 897	2 784	2 784	Enligt lokalplaneringen
Utökade skollokaler	200	1 750	2 000	Lextorpsskolan, Upphärads skola, Skoftebyskolan och Frälsegårdsskolan
Sylteskolan, nya lokaler	440	14 518	16 258	Enligt beräkning från Kraftstaden med hänsyn till befintlig hyra.
Ramväxling till Serviceförvaltningen	-4 474	-4 474	-4 474	
Leasing av datorer	1 896	3 334	3 797	Tillf sänkt kostnad vid övergång till leasing av datorer.
Kultur-Fritidsnämnden	980	-2 027	-1 061	
Generell neddragning	-2 770	-5 866	-6 464	
Ny idrottshall Sylte	3 632	3 632	5 152	
Leasing av datorer	118	207	251	Tillf sänkt kostnad vid övergång till leasing av datorer.
Omsorgsnämnden	16 779	16 019	26 658	
Generell neddragning	-18 326	-38 804	-42 760	
Tillskott	21 000	21 000	21 000	
Leasing av datorer	778	1 357	1 642	Tillfälligt sänkt kostnad vid övergång till leasing av datorer.
Vård och omsorg	9 390	18 478	27 189	
Hyra Källstorp	260	260	260	Utökning av gemensamhetsutrymmen m.m.
Korrigerig målgrupp 2015-2017	3 197	4 420	5 782	Fler äldre än enligt tidigare beräkning, glidande medelvärde full effekt efter tre år.
Nya målgruppsbehov	5 933	13 798	21 147	Baserat på demografisk utveckling.
Avgår målgrupp finansiering	-8 684	-12 773	-22 755	Finansiering nya boenden vård och omsorg enligt nedan
Lextorpsvägen 11-13, 36 platser	5 000	5 000	5 000	Nettotillskott 22 platser utifrån att 14 platser på Humlevägen flyttas till Lextorpsvägen . Avgående kostnad för hemtjänst beroende av kösituationen är inräknad
Hyreskostnad under avveckling	1 900			Hyreskostnad för Humlevägen

Förändringar mot årsbudget 2018 tkr	Ramändr 2019	Ramändr 2020	Ramändr 2021	Anmärkningar
Kv Blåvingen 45 platser lokal	1 784	1 784	1 784	Konvertering till Demensplatser
Kv Stjärtmesen 45 platser lokal		2 884	7 690	Inflyttning sep/okt 2020, bortfaller samtidigt 30 serviceägenheter, vilket är inräknat
Kv Stjärtmesen 45 platser övrigt		3 105	8 281	
Slättbergsvägen 222 demensplatser				Omvandling av tidigare psykiatriboende till demensboende 27 platser. Nettotillskott 12 platser utöver omflyttning från Tallbacken
Omsorg för funktionsnedsatta	3 438	13 489	19 087	
LSS Kv Gulsparven 10 lgh lokal	542	1 300	1 300	Inklusive daglig verksamhet, inflyttning efter sommaren 2019
LSS Kv Gulsparven 10 lgh övrigt	1 996	4 790	4 790	
LSS 4 lgh lokal bef boende	475	950	950	Tillbyggnation befintliga boenden, inflyttning succesivt från våren 2019
LSS 4 lgh övrigt bef boende	425	850	850	
LSS Lextorpsvägen, 10 lgh lokal		1 018	2 035	Lextorpsvägen 11-13, inflyttning sommaren 2020
LSS, Lextorpsvägen 10 lgh övr		4 581	9 162	
Socialpsykiatri	500	500	500	
Kv Älvdalen hyra 10 pl lokal		948	1 895	Finansiering genom nedläggning av Slättbergsbergsvägen 222
Avgående kostnad vid flytt		-948	-1 895	
Träffpunkt, kontor mm Tallbacken	500	500	500	Inflyttning årsskiftet 2018/2019
Arbetsmarknads- och socialnämnden	-21 862	-28 105	-29 335	
Generell neddragning	-5 700	-12 069	-13 299	
Tillskott för underskott	19 000	19 000	19 000	Avser tillskott för underskott i lagstadgad verksamhet
Arbetsmarknadsenheten	-38 000	-38 000	-38 000	
Missbruk av spel om pengar	2	4	4	Enligt finansieringsprincipen
Leasing av datorer	836	960	960	Tillfälligt sänkt kostnad vid övergång till leasing av datorer.
Förstärkning tre tjänster	2 000	2 000	2 000	Förstärkning inom mottagningsgruppen med en socialsekreterare samt med en socialsekreterare och en teamledare i utredningsgruppen Barn och Unga.
Samhällsbyggnadsnämnden	1 142	1 436	2 713	
Generell neddragning	-1 903	-4 030	-4 441	
Tillskott	1 100	1 200	1 200	Bygglövshantering
Beläggningsunderhåll	1 240	2 680	3 690	Kompensation för ökade ytor och prisförändring för att fortsatt klara målet 4,0 %/3,5 %.
Ökade ytor våghållning	238	686	1 009	Ökade ytor vid utbyggnad av exploateringsområden m m exklusive beläggningsunderhåll.
Bergsskrotning väster fallfåran		260	260	Vart tredje år enligt beslut vid övertagande av området. Senast 2017 och nästa gång 2020.
Ökade ytor park	409	507	835	Ökade ytor vid utbyggnad av exploateringsområden m m exklusive beläggningsunderhåll.
Leasing av datorer	58	133	160	Tillf sänkt kostnad vid övergång till leasing av datorer.
Överförmyndarnämnden	-35	-74	-57	
Kommunstyrelsen	31 404	18 646	20 531	
Generell neddragning	-8 000	-27 809	-30 644	
Övriga ramförändringar	32 650	38 478	38 513	

Förändringar mot årsbudget 2018 tkr	Ramändr 2019	Ramändr 2020	Ramändr 2021	Anmärkningar
Minskning politisk organisation	-3 000	-3 000	-3 000	
Minskad plastanvändning	1 000	1 000	1 000	
Exploatering	1 200	1 200	1 200	
Digitalisering	2 000	2 000	2 000	
Yrkesvux ytterligare tillskott	12 867	16 000	16 000	
Älvhögsborg	6 000	8 000	8 000	Ökad uppdragsersättning för utbyggnad av inomhussimhall.
Allmänna val		-1 200	-1 200	EU val 2019
Kontaktcenter stadshuset	5 750	7 500	7 500	Beredningsfråga enl. KS § 163 2018-09-05. År 2020 förutsätter flytt av funktioner och budget från berörda nämndernas ramar på ca 6 mkr. Budgetpåverkan år 2021 är osäker vid beredningstillfället.
Årets stadskärna	500	500	500	Till City Trollhättan för att nå målet Årets stadskärna 2022. Enl. KS § 79
Ramväxling från Utbildningsnämnden	4 474	4 474	4 474	
Utökat seniorkort	600	650	650	Utökad giltighet till att gälla dygnet runt.
Skötsel brandposter	525	525	525	
Munkebo deponi	430	265	265	Ersättning till TEAB för dirftkostnad Munkebo deponi.
Leasing av datorer	304	564	599	
Frivilliga skolformer	2 861	1 904	5 680	
Enligt finansieringsprincipen	53	46	46	
Genomströmning gymnasieskolan	1	2	2	
Rätt till Komvux	52	44	44	Behörighetsgivande utbildningar
Övriga ramförändringar	2 808	1 858	5 634	
Målgruppsförändring gymnasieskolan	2 808	5 210	8 986	61 % av målgruppsutvecklingen i Thn/Vbg
Yrkesvux		-3 352	-3 352	Kvarstår 2019 för ny prövning 2020
Serviceförvaltningen	3 893	6 073	6 982	
Målgruppsförändring förskola	-46	1 096	1 675	Del av målgruppsersättningen som avser måltid och lokalvård som ramflyttats från UN
Målgruppsförändring grundskola	294	872	761	Del av målgruppsersättningen som avser måltid och lokalvård som ramflyttats från UN
Målgruppsförändring omsorg	462	922	1 363	3 893
Målgruppsförändring Granngården	883	883	883	22 platser under förutsättning att ON beslutar om att behålla platserna.
Utökad ledning måltid och lokalvård	2 300	2 300	2 300	Helårseffekt av behovet som togs upp i delårsrapporten aug. 2 enhetschefer och 1 samordnare.
Summa ramförändringar	58 234	52 874	85 329	
Varav generell neddragning	-54 851	-127 015	-139 938	
Varav enl finansieringsprincipen	1 213	1 263	1 263	Motsvaras av förändring av generellt statsbidrag.
Varav målgruppsförändringar exkl LSS	25 454	60 952	94 956	Inkl lokalkostnader för nya avdelningar och skola exkl utökning Sylteskolan
Varav övriga förändringar	86 418	117 674	129 048	

Resultatbudget

M C KD

Mkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	840					
Verksamhetens kostnader	-4 041	-3 319	-3 416	-3441	-3534	-3646
Avskrivningar	-63	-66	-67	-71	-73	-76
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-3 264	-3 385	-3 483	-3512	-3607	-3722
Skatteintäkter	2 519	2 598	2 602	2 683	2 772	2 880
Generella statsbidrag o utjämning	778	772	772	784	800	827
VERKSAMHETENS RESULTAT	33	-15	-109	-45	-35	-16
Finansiella intäkter	67	62	74	61	65	66
Finansiella kostnader	-6	-8	-8	-11	-13	-20
RESULTAT EFTER FINANS. POSTER	94	39	-43	5	17	30
Extra ordinära poster						
ÅRETS RESULTAT	94	39	-43	5	17	30
*Inklusive exploateringsresultat						
varav exploateringsresultat		-38	-10	-21	-3	-6
ÅRETS RESULTAT exkl expl. resultat		1	-53	-16	14	24

Kassaflödesbudget

Mkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	2020	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	94	39	-43	5	17	30
Just ej likviditetspåverkande poster	33	96	86	97	107	118
Minskn av avsättn p g a utbet	0	-11	-1	-12	-1	-1
Förändr av kortfr fordr/skulder/lager	308	-127	-86	-25	5	5
Kassaflöde från löpande verksamhet	435	-4	-45	66	129	152
INVESTERINGAR						
Investeringar i materiella anläggningstillg	-168	-154	-192	-169	-196	-323
Ägartillskott Eidar	6		2	-200		
Försäljning av materiella anläggningstillg	15	2	8	70	20	20
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-147	-152	-182	-299	-176	-303
FINANSIERING						
Nyupptagna lån					40	175
Amortering skulder						
Förändr långfr fordringar	-67	130	-58	259	-6	-8
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-67	130	-58	259	34	168
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	221	-25	-285	26	-13	17
Likvida medel vid årets början	221	73	326	41	66	53
Likvida medel vid årets slut	326	48	41	66	53	70

Balansräkning

M C KD

Mkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Utg.läge 2019	Utg.läge 2020	Utg.läge 2021
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Imateriella anläggningstillgångar			1 092			
Materiella anläggningstillgångar				1 321	1 424	1 650
Mark, byggnader och tekniska an	844	992				
Maskiner och inventarier	127					
Finansiella anläggningstillgångar	1 586	1 495	1 644,5	1 385,5	1 392	1 399
Summa anläggningstillgångar	2 557	2 487	2 737	2 707	2 815	3 049
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploateringsprojekt m m	7	15	10	10	10	10
Fordringar	253	280	240	240	240	240
Kortfristiga placeringar	104	235	79	100	100	100
Kassa och bank	326	48	41	67	53	70
Summa omsättningstillgångar	690	578	370	417	403	420
SUMMA TILLGÅNGAR	3 247	3 065	3 107	3 123	3 218	3 469
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	2 000	1 953	1 956	1 961	1 978	2 008
Därav årets resultat	94	39	-43	5	17	30
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	279	308	306	335	369	410
Andra avsättningar	33	21	33	22	21	21
Summa avsättningar	312	329	339	357	390	431
Skulder						
Långfristiga skulder	79	77	77	75	115	290
Kortfristiga skulder	748	593	620	620	620	620
Kortfristiga skulder ind del	108	113	115	110	115	120
Summa skulder	935	783	812	805	850	1 030
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	3 247	3 065	3 107	3 123	3 218	3 470
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter						
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättninga	1 085	1 056	1 064,0	1 026,0	986,0	954,0
Övriga ansvarsförbindelser	691					

M C KD

Oförutsett/särskilda åtgärder mm

Tkr	Återstod i boksl 2016	Budget 2018	Progn återstår	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
Projekt	600	3 600	0	3 000	3 000	3 000
Tillväxt och utveckling	1 613	5 000	0	3 250	3 250	3 250
KS oförutsedda utgifter	1 300	1 300	0	3 000	3 000	3 000
Jobb till unga	-265	4 000	0			
Anslag till social investeringsfond	-1	3 000	0			
Social hållbarhet	556	3 000				
Övergripande IT	0	2 000	0	2 000	2 000	2 000
Reserv	3 030	18 300	10 460			
Ombudgeteringar	60	700	0	700	700	700
Reserv målgruppsökningar	1 377	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Matematiksatsning Intize		250				
Överskott på anslag ovan totalt			2 040			
Summa	8 270	44 650	16 000	15 450	15 450	15 450

Anm: Disposition av anslagen beslutas av Kommunstyrelsen förutom anslaget för övergripande IT och Jobb till unga vilka är delegerade till KS ordförande. Beloppen är upptagna i löpande priser.

Budgetkommittén har under beredningen möjlighet att föreslå att anslag anvisas berörd nämnd direkt i budget 2018 utan att tilläggsanslag senare behöver begäras.

Projekt

Avser bidrag till Film i Väst för fortsatt uppbyggnad och förstärkning av infrastrukturen för filmproduktion i Trollhättan.

Tillväxt och utveckling

Medel för tillväxt och utveckling är en reserv som i första hand användas för åtgärder som främjar en långsiktigt positiv tillväxt för Trollhättan.

KS oförutsedda utgifter

Reserv att disponera för oförutsedda mindre tilläggsanslag.

Förvaltningsövergripande IT

Anslaget är under beredning och fördelas per projekt i KS budget. Det fylls på varje år med medel för nya projekt. Avräkning i nämndernas ramar för rationaliseringseffekter sker när det gäller mindre projekt genom det rationaliseringsavdrag som finns i den generella ramuppräkningsen.

Ombudgetering

Anslaget är en reserv för att vid bokslutsberedningen kunna anslagstäcka eventuella "försenade" engångsanslag från 2018 till 2019 inom oförändrad total budget.

Reserv för målgruppsökningar

Målgruppsberäkningar i ramarna grundas på befolkningsprognosen i april 2018. Anslaget är en reserv inriktad på förskole- och utbildningsverksamheterna om målgruppsökningarna skulle bli större än förutsatt i ram.

Matematiksatsning Intize

Avtalet med Intize upphör 2018.

M C KD

Verksamhetens nettokostnader

Mkr	2019	2020	2021
Budget 2018 (exkl avskrivn)	3 319	3 319	3 319
<u>Förändringar:</u>			
Ramkompensation för pris- och löneökningar	75	151	231
Pensionskostnader m m	-8	-3	0
Dels:a 2018 års budg i löpande löner/priser	3 385	3 467	3 549
<u>Förändringar:</u>			
Ändringar i oförutsett och särskilda åtgärder	-20	-20	-20
Neddragning ramar			
Ramförändringar enl finansieringsprincipen	0	0	0
Övriga ramförändringar	113	179	225
Generell neddragning	-55	-127	-140
Summa ramförändringar	39	32	65
Förändring av exploateringsresultat	17	35	32
Verksamhetens nettokostnader	3 441	3 534	3 646

Investeringsbudget/investeringsplan 2019 - 2021

I investeringsutgifterna ingår inte lokaler för förskolor, skolor och gruppbostäder. Dessa hyrs på sådana villkor att de inte behöver redovisas som investering. Notering med EB i anmärkningskolumnen innebär att nämnden ska göra en särskild framställning till KS innan medlen får tas i anspråk. Specifieringen på objekt i planen gäller som anslagsbindningsnivå om inte annat anges. Nämnderna kan göra ytterligare preciseringar och ange ytterligare villkor.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Budget 2019	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
UTBILDNINGSNÄMNDEN			5,5	7,5	0,0	38,6	5,5	0,0	51,6	
Ofördelad neddragning				0,0			0,0			
Lednings och stödverksamhet UB			0,7	0,7		0,7	0,7		2,1	
Div inv centralt, oförutsett ledn o stöd			0,7	0,7		0,7	0,7		2,1	
Skolformsövergripande verksamhet			1,4	1,4		1,4	1,4		4,2	
IT-utrustning			0,9	0,9		0,9	0,9		2,7	
IT administration			0,5	0,5		0,5	0,5		1,5	
Grundskola/Fritidshem			1,7	2,3		32,8	1,7		36,8	
Diverse inventarier grundskolan			1,7	1,7		1,7	1,7		5,1	
Utrustningsanslag skollokaler				0,6		31,1			31,7	2020 sylteskolan
Förskola			1,7	3,1	0,0	3,7	1,7		8,5	
Diverse inventarier			0,9	0,9		0,9	0,9		2,7	
Nya avdelningar förskolan			0,8	2,2		2,8	0,8		5,8	
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN			28,5	26,5	0,0	17,0	20,1	129,7	63,6	
Fritidsverksamhet			25,0	25,0	0,0	13,3	17,5	120,1	55,8	
Div. inventarier			0,2	0,2			0,2	0,2	0,4	Reinvesteringar i fritidsanläggningar
Maskinpark			0,2	0,2		0,2	0,2	0,2	0,6	Reinvesteringar
Intern säkerhet/passersystem			0,5	0,5			0,6	0,6	1,1	Utveckling av larm och passersystem
Anpassning för funktionsnedsatta			0,3	0,3		0,1	0,3	0,3	0,6	
Energieffektiviseringar			0,4	0,4			0,5	0,5	0,9	bla utbyte av äldre belysning, värmepumpar etc.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Varav Budget beaktad 2019 tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
Idrottshallar inventarier			0,5	0,5	0,1	0,5	0,5	1,1	Upprustning
Idrottshallar fordon			0,3	0,3		0,3	0,3	0,5	Återinvestering 1 bil/år
Reinvesteringar kommunägda anläggningar			0,5	0,5	0,3	0,5	0,5	1,3	
Asfaltering kommunägda anläggningar			0,4	0,4		0,4	0,4	0,7	Asfaltering av grusytor vid stadsdelsidrottsplatser
Omklädning/ dusch kommunägda anläggning.			0,4	0,4		0,4	0,4	0,8	Upprustning för att anpassa till dagens krav/önskemål
Friluftsspår markarbeten			0,2	0,2		0,2	0,2	0,4	Bla. Edsvidsleden
Friluftsspår kartor och markering						0,5		0,5	Enhetlig skyltning av motionsspår.
Elljusspår reinvesteringar			0,5	0,5		0,5	0,5	1,0	Energibesparing Sandhemsspåret, Skidstugan Strömslund, Slättthult
Friluftsliv utegym						0,3		0,3	Placering vid större friluftsanläggningar, även i ytterområdena
Aktivitetsyta Upphärad			1,5	1,5				1,5	Kompensation för grusplan som bebyggs.
Norra Björke upprustn. Klubbhus/rink			0,5	0,5				0,5	Asfaltering av rink och renovering av klubbstuga.
Sjölandabadet						2,5		2,5	Toaletter och åtgärder vid stranden
Tennishallen			0,4	0,0				0,0	
Idrottshallar monitor							0,3	0,0	Elektronisk information som styrs via Interbook GO
Skyltar vid anläggningar							0,3	0,0	För att informera och stärka varumärket
Slättbergshallen omklädning/ny entré			16,5	13,6	11,9			25,5	EB B-hallen ny placering av entrén och nya omklädningsrum mm.
Slättbergshallen ventilation			0,8					0,0	Reinvestering
Slättbergshallen ny elcentral								0,0	
Slättbergshallen värme/avfuktare						0,6		0,6	För att kunna nyttja C-hallen separat när A-hallen är stängd.
Slättbergshallen portar						0,3		0,3	Byte av befintliga portar
Slättbergshallen kylanläggning								0,0	B-hallen
Slättbergshallen, hjullastare						1,3		1,3	Byte av befintlig hjullastare
Slättthult duschrum					0,4			0,4	Upprustning av damernas duschrum.
Slättthult värmepump						0,3		0,3	Byte från pellets till bergvärme för ökad driftsäkerhet.
Slättthult traktor						0,5		0,5	Byte av befintlig traktor.
Slättthult slåttermaskin						0,1		0,1	För kantklippning vid motionsspår.
Slättthult upprustning fastighet							1,5	0,0	Byte av panel och fönster.
Edsborg elitsatsningar							80,0	0,0	Anpassningar till arenakrav för elitspel.
Edsborg byte traktor			0,6	0,6				0,6	Byte av traktor för drift och skötsel.
Edsborg upprustning sidobyggnader						1,5	1,5	1,5	
Dränering gräsplaner			0,5	0,5	0,4			0,9	Sjuntorps IP och Edsborg
Konstgräs ledbelysning						0,5		0,5	Byte till ny energieffektivare belysning.
Sjuntorps simhall ny bassäng							12,0	0,0	
Sjuntorp omklädning personal				4,1				4,1	
Sjuntorps simhall – byte av fasad						1,3		1,3	
Sjuntorp – byte av tak						0,3		0,3	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Varav Budget beaktad 2019 tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
Sjuntorps idrottshall - belysning								0,0	
Sjuntorps fotbollsplan, belysning						0,4		0,4	
Konstsnöspår TSOK						0,0		0,0	Utveckling av befintlig anläggning t ex skidbroar och ev krav på tävlingsstandard.
Pistmaskin vid konstsnöspår						1,0		1,0	
Torsbohallen Parkeringsyta						1,0		1,0	För att betjäna, konstsnöspår, torsbovall och torsbohallen.
Friidrott Skogshöjden							20,0	0,0	Hänger samman med eventuell ombyggnad av Edsborg
Sylte fritidsgård inventarier						0,8		0,8	Utrustning efter nybyggnation
Kulturverksamhet			3,5	1,6	3,7	2,6	9,7	7,9	
Konstnärlig utsmyckning			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	Skulpturer till det offentliga rummet. Skulpturpark Gamle dal.
Div. inventarier/konstverk			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	För utplacering i verksamheterna.
Konst i slussområdet							8,0	0,0	Utveckling inom samverkan i Fall- och slussområdet.
Inventarier Folkets Park			1,0	0,0	0,0			0,0	Upprustning för att modernisera både möbler och teknik.
Evenemangsplats			1,0	0,0	2,0			2,0	Utomhusevenemang vid Folkets park.
Div. inventarier Kronan			0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	
Återinvestering Kronan					0,2			0,2	
Div. inventarier N3			0,1	0,1	0,1	0,1		0,3	
N3 Återinvestering AV-utrustning								0,0	
Bibliotek - Div. inventarier			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	
Bibliotek - Reinvestering			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	
Biblioteksdatasystem			0,3	0,3				0,3	Befintligt avtal löper ut.upphandling görs.
Webbplattform			0,2	0,2				0,2	Uppgradering i samband med upphandling av biblioteksdatasystem.
Rfid Självbetjäningsapparat					0,5		0,5	0,5	Succesivt byte.
Sylte bibliotek inventarier						1,5		1,5	Investering i samband med nybyggnad.
Omsorgsnämnden			17,6	14,3	0,0	15,2	9,8	0,0	39,3
Vård och omsorg			10,5	8,6		11,7	6,8	0,0	27,1
WIFI	1,0		3,2	1,7	3,2	3,3		8,2	Totalt 4 etapper 10 700 tkr, 2017-2021, statsbidrag 1,5 mkr 2019
Läkemedelsskåp	1,5		0,8	0,8	0,8	1,2		2,7	Totalt 4 etapper 4 200 tkr, 2017-2021
Förbättrad inomhusmiljö			1,0	0,5	1,0	0,5		2,0	
Blåvingen 2			2,5	2,5				2,5	
Stjärntmesen 45 pl			0,5	0,5	3,5			4,0	Inflyttning sep/okt 2020
Utökning korttid Tallbacken			0,5	0,0	0,5			0,5	Ombudgetering från 2019, 8 platser.
Omvandling Slättb.v 222 till demens			0,3	0,0	1,0			1,0	Delvis ombudgetering från 2019

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Budget 2019	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
Behov av att behålla delar av Lextorpsvägen				0,9					0,9	Medför att vissa hjälpmedel o sängar mm inte kan flyttas till Blåvingen 2. Innebär nytillskott av 22 demensplatser
Lyftar och sängar			0,7	0,7		0,7	0,7		2,1	
Löpande investeringsanslag			1,1	1,1		1,1	1,1		3,3	
Omsorg för funktionsnedsatta			1,0	1,4	0,0	1,0	0,8	0,0	3,2	
Nytt LSS-boende Gulsparven			0,5	0,5					0,5	
Utbyggnad bef LSS-boende				0,4					0,4	
Nytt LSS-boende Lextorp						0,5			0,5	Tillkommer mot tidigare plan, inflyttning sommaren 2020
Flytt av LSS boenden till Stavre							0,3		0,3	
Löpande investeringsanslag			0,5	0,5		0,5	0,5		1,5	
Social psykiatri			0,6	0,1	0,0	0,9	0,6		1,6	
Psykiatriboende Älvdalen			0,5			0,5			0,5	Inflyttning sommaren 2020
Ersättning Lantmannavägen						0,3			0,3	Ombudgetering från 2017, nuv. plan flytt till Alingsåker/Slättbergsvägen
Löpande investeringsanslag			0,1	0,1		0,1	0,1		0,3	
Nytt psykiatriboende							0,5		0,5	Alingsåker/Slättbergsvägen inflyttning 2020/2021
Lednings och stödverksamhet On			5,4	4,1	0,0	1,6	1,6	0,0	7,4	
Verksamhetssystem			2,4	2,4					2,4	
Stab			0,1	0,1		0,1	0,1		0,4	
IT			2,9	1,6		1,5	1,5		4,6	
ARBETSMARKNADS- OCH SOCIALNÄMNDEN			0,2	0,1	0,0	0,1	0,1		0,3	
Vårviksgård			0,2	0,1		0,1	0,1		0,3	
SAMHÄLLSBYGGNADS-NÄMNDEN			230,9	66,8	0,5	83,2	225,0	290,0	375,0	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Varav		Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
				Budget 2019	beaktad tidsförsk					
Väghållning			218,8	58,8	0,0	77,7	209,9	280,0	346,4	
Bullersanering				0,0		0,0	0,0		0,0	Årligt anslag. Omflyttning till drift kan bli aktuell.
Förnyelse/upprustn off miljö			1,0	1,0		1,1	1,1		3,2	Årligt anslag.
Stadsutvecklingsprojekt			0,2	0,3		0,5	0,5		1,3	Mindre utvecklingsprojekt.
Offentlig belysning			1,5	1,5		1,5	1,5		4,5	Årligt anslag. Reinvesteringar och energisparåtgärder.
Trafiksäkerhetshöjande åtg			0,5	0,5		0,6	0,6		1,7	Årligt anslag.
Diverse mindre gatuarbeten			1,0	1,0		1,4	1,4		3,8	Årligt anslag.
Tillgänglighet busshållplatser			0,5	0,5		0,5	0,5		1,5	Förutsätter statsbidrag.
Tillgänglighet centrala staden									0,0	Fördelas från KS enligt tillgänglighetsplan.
Trafiksignaler						0,8	0,8		1,6	Reinvestering trafiksignaler.
Parkeringsautomater									0,0	Reinvestering p-automater.
Cykelparkering o garage						1,0			1,0	Förbättringsåtgärder enligt antagen cykelplan samt KF-mål.
Effektbelysning centrum						1,5			1,5	Belysningsprojekt inom centrum.
Kameraövervakning				1,0					1,0	
Parkeringsledningssystem				2,0					2,0	
Torggatan				0,5					0,5	Ombyggnad i samband med planerad VA sanering från Kungsgatan-Österlånggatan.
Kungsgatan										EB
Drottningtorget	10,5	30,0		25,0		13,0			38,0	EB Ombyggnad av befintligt torg 2017 avser flytt av bef busshållpl Drottning byggnader. Byggstart våren 2017.
Kanaltorget						0,0	0,0		0,0	EB Ombyggnad av befintligt torg inkl orangeri.
Torseredsvägen								6,0	0,0	Von Döbelns väg - Edsvägen.
Gator gamla Strömslund								5,0	0,0	"Albertsplanen".
Cirk plats VBG vägen - Albertsv						4,0	0,5		4,5	Korsningen vid Granliden.
Cirk plats Lärketorget							2,0		2,0	
Sågaregatan och Elviusgatan						2,0			2,0	Åtgärder i samband med bygge i kv Zebran.
Tingvalla trafikåtgärder						1,3		2,0	1,3	Ev kompletteringar av befintligt gatunät som inte ingår i exploatering.
Djupebäcksgatan						0,5			0,5	Korsningen med Gustav Melins gata vid Högsolan Väst.
Olof Palmes gata			3,0	0,0		3,0	3,0		6,0	EB Strandgatan - Drottninggatan.
Lilla Spiköbron	0,5	10,0		2,0		10,0			12,0	EB Ny bro Spikön-Mossberget ersätter befintlig.
Innovatum	8,2	1,5		1,5					1,5	Ombyggnad av gator enligt nya detaljplanen samt antaget exploateringsavtal.

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Varav Budget beaktad 2019 tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
GC-tunnel Älvhögsborg							15,0	0,0	EB Utbyte av bef. tunnel för att bredda upp den enl FÖP:en.
Kungsportsvägen						0,0	5,0	0,0	EB Flytt av väg i samband med FÖP. samfinansiering med exploatering.
GC-väg Storgatan							6,0	0,0	Ny GC-väg Storgatan i enlighet med FÖP:en.
Kungsgatan, kv Gullön					2,0			2,0	Ombyggnad av Kungsgatan i samband med exploatering.
Lasarettsvägen					5,0	5,0	10,0	10,0	EB Ombyggnad av Lasarettsvägen i samband med exploatering.
GC-väg till Sjuntorp							10,0	0,0	EB Regionens GC-plan. Velanda - Sjuntorp. Bidrag till statlig. infrastruktur - delfinansieras av TRV. Flyttad 2020-2021
GC-väg Tunhemsvägen	5,8	4,0				4,0		4,0	Enligt cykelplan. Mellan Lunnev - trafikpl Hallsjön. Exkl bro över Rv 44.
GC-väg Överbyvägen						3,0		3,0	Enligt cykelplan. Mellan Anes väg och Ladugårdsvägen.
GC-väg Modhs väg		1,5	1,5					1,5	Enligt cykelplan. Mellan Bergkullevägen och Syltevägen.
GC-väg Älvstranden Stallbacka							2,0	0,0	Enligt cykelplan. Stallbacka ån - Stallbackabron.
GC-väg Lantmannavägen				1,0				1,0	Enligt cykelplan. Mellan Slåttervägen och Nergårdsstigen.
GC-väg i Upphärad						2,0		2,0	Enligt cykelplan. Mellan Upphärads kyrka och skolan (statlig väg).
GC-väg till mindre småorter							10,0	0,0	Avser framtida utbyggnader av GC-vägar till småtätorter.
GC-väg Hunnebergsgatan						1,0		1,0	Mellan Idrottsvägen- Tunhemsvägen.
GC-väg Oscarsbron		2,0	0,0		3,0			3,0	Mellan Landbergsliden och Åkersbergsv i samb m Oscarsbrons renovering. Flyttad 2018-2020
GC-väg Bilprovarevägen			0,5					0,5	
GC-väg Stamkullevägen						2,0		2,0	
GC-väg Syltevägen						1,0		1,0	
Vänersborgsvägen						5,0		5,0	EB Generalplanekostnader i samband med exploatering av Galaxen
Hedekullevägen							33,0	0,0	Inkl bro över Rv 44. Ingår i översiktsplan. Viktig cykelled.
Östra Älvstranden trafikåtgärder							1,0	0,0	Lasarettsv, Åkersjöv, Drottningg, Kungsg, Skoftebyn.
Stridsbergsbron	5,0	60,0	15,0		25,0	175,0	125,0	215,0	EB Bro Hjulksvarn – Källstorp. Ingår i översiktsplan. Preliminär kostnad.
GC broar Sjuntorp			4,0					4,0	
Broar Ekholmsstad							20,0	0,0	Gångbroar mellan öarna. Preliminär kostnad.
Ledverk Olidebron					0,0		10,0	0,0	EB Ledverk i kanalen i höjd med Olidebron.
GC-väg till Öresjö						0,0	20,0	0,0	EB Från Strömslund till Öresjö. Statlig medverkan osäker och inte förutsatt.
Parkverksamhet		10,4	5,2	0,0	4,7	12,2	10,0	22,1	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Budget 2019	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
Centrumåtgärder			0,3	0,3		0,3	0,3		0,9	Årligt anslag.
Ombyggn lekplatser			0,8	1,0		1,0	1,0		3,0	Årligt anslag. En - två lekplatser per år beroende på storlek.
Div mindre parkarbeten			0,5	1,0		1,0	1,0		3,0	Årligt anslag.
Lekutrustning			1,3	0,9		1,1	1,1		3,1	Reinvestering av klätterställningar etc. Ändrade normer.
Perennplanteringar						0,3	0,3		0,6	Nya perennplanteringar.
Spikön						0,5			0,5	Renovering av fågeldammen
Lekvallen Torsred							1,0		1,0	Utv. Av lekplats Lekvallen i Torsred.
De laval's park							1,5		1,5	Utveckling av lekplatsen i De la vals park i Strömslund
Myrtuveparken, lekplatsen			1,5	1,5					1,5	Ombyggnad, ny utformning i samband med Sylteskolan.
Polhemsplatsen, Villa Stranna							1,5		1,5	Bygga samman Polhemsplatsen med baksidan på Vill Stranna.
Starkoddersparken									0,0	I samband med detaljplan Innovatum
Kanalbanken						0,5			0,5	Öppna upp och synliggöra entrén till Kanalbanken från Österlånggatan m.m.
Ryrbäcksparken						0,0		0,5	0,0	Ombyggnad, ny utformning.
Folkets Park			6,0					5,0	0,0	EB Ombyggnad i enlighet med nya FÖP. Folkets Park delen 2019-2020 och Lunnen 2022.
Ekiparken							1,5		1,5	Ombyggnad och trygghetsåtgärder i etapper.
Betty Backs park								1,0	0,0	Ombyggnad och tillgänglighet- och trygghetsåtgärder i etapper.
Kungstorget							1,5		1,5	Ombyggnad av ny utformning för lek o tillgänglighet.
Dahlöfs park				0,5					0,5	Ombyggnad av ny utformning för tillgänglighet samt ev utveckling av lek etc.
Lextorpsparken							1,5		1,5	Ombyggnad för trygghet och tillgänglighet.
Halvors park								1,0	0,0	Ombyggnad o ny utformning.
Strömslundsparken								1,0	0,0	Ombyggnad av ny utformning för lek o tillgänglighet.
Granlyckan								1,5	0,0	
Fysisk plan-, bygg lantmäteriverks.			1,5	0,9	0,0	0,5	1,9		3,3	
Plotter						0,2			0,2	
Lågflygn. för primärkarta			0,2	0,3		0,2	0,2		0,7	
Fotobaserad 3D-modell Thn:s tätort							0,3		0,3	
Byte mätlagsbil DAA172			0,4	0,0			0,4		0,4	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Budget 2019	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
Byte mätlagsbil MPL997			0,4	0,0			0,4		0,4	
IT-investeringar kart-mätning						0,1	0,1		0,2	
GNSS/totalstationer kart-mät o KLM			0,5	0,5					0,5	
Skanner						0,1			0,1	
Systembyte plan				0,2					0,2	
Nytt handläggningsstöd KLM							0,5		0,5	
Miljö			0,0	0,0	0,0	0,0	0,5		0,5	
Mobilt handläggningsstöd MK							0,5		0,5	
Lednings och stödverksamhet SAM			0,3	1,9	0,5	0,3	0,5		2,7	
Ärendehanteringssystem SBN				1,9	0,5				1,9	Ombudgeteringen avser medel från miljökontoret
IT-investeringar LOS			0,2	0,0		0,2	0,3		0,5	
E-tjänster mm			0,1	0,0		0,1	0,2		0,3	
KOMMUNSTYRELSEN			29,7	36,9	13,9	29,6	37,0	61,2	104,2	
Övergripande IT			4,4	4,4		4,4	4,4		13,2 0,0	Specifikation av anslaget finns i KS budget. Disponeras genom beslut av KS ordf.
Affärssystem/PA-lönesystem		9,4		9,5	6,0				9,5	Ettappvis driftstart 2018-2019. Triss-projektet (Ekonomi-, PA/löne- och BI-system)
Ombyggnation, p.g.a. förtätning		0,2	2,5	1,0	1,0	1,0	1,0		3,0	EB Hyreshöjande. Tidsförskjutet
Säkerställa vattenförsörjningen			0,2	0,2		0,2	0,2		0,7	
Krisledningsrum		0,7							0,0	
Div inv KSF kontor			0,3	0,3		0,3	0,3		0,9	
Konst i offentlig miljö			1,0	1,0		1,0	1,0		3,0	1% enligt beslut i KF. Disponeras genom beslut av KS ordf.
Enkelt avhjälptra hinder			0,5	0,5		0,5	0,5		1,5	Fördelas efter beslut i styrgruppen Agenda 22. Det finns även anslag i driftbudgeten.
Digitalt arkiv		0,2	0,4	2,9	2,5	0,4	0,4		3,7	System för elektroniskt långtidsbevarande. Projekt tillsammans med VG regionen.
Fastigheter och tomträtter			1,5	1,5	0,0	1,5	1,5		4,5	

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Budget 2019	Varav beaktad tidsförsk	Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
Rivningar			1,0	1,0		1,0	1,0		3,0	Enligt rivningsplan
Förnyelse av enskilda vägar			0,5	0,5		0,5	0,5		1,5	Avser kommunens mark
Serviceförvaltningen			8,4	13,1	4,4	6,4	2,8	14,8	23,0	
Måltid och lokalvård			1,0	1,8	0,0	2,5	1,4		5,7	
Diverse inventarier måltid och lokalvård			0,4	0,6		0,6	0,6		1,8	Sammanslagning av två gamla anslag + utökning
Nya avdelningar förskola				0,5		0,5	0,2		1,2	Uppstart av nya avdelningar
Nya avdelningar OF				0,1						Lokalvård Blåvingen
Utrustning nya sylteskolan						0,8			0,8	Det som avser måltid och lokalvård
Inventarier Centralkök			0,6	0,6		0,6	0,6		1,8	
Tekniska verksamheter			4,2	2,2	0,0	0,2	0,2	1,8	2,6	
Fordon- och maskininköp			4,0						0,0	Årligt anslag.
Grävmaskiner	2,4							1,8	0,0	
Industrijärnväg	0,8		0,2	2,2		0,2	0,2		2,6	Årligt anslag för reinvestering.
Verksamhetsfastigheter			3,2	9,1	4,4	3,7	1,2	13,0	14,7	
Hyreshöjande åtgärder			0,2	0,2		0,2	0,2		0,6	
Stadshuset									0,0	
Byte av undertak i korridor				0,5	0,5				0,5	
Uppfräschning sammanträdesrum			0,2	0,2		0,1	0,2		0,5	Inventarier och AV-utrustning konferensrum Stadshuset
Stambyte VA				0,3	0,3				0,3	
Samtliga dörrar stora trapphuset						0,4			0,4	
Cykelgarage							0,8		0,8	Hyreshöjande
Övriga fastigheter							0,0		0,0	
Grävlingen 6, centralförrådet	12,9			3,5	3,5				3,5	
Hjulkvarn 4:1 Folkets Park			0,3						0,0	EB Upprustning av folketspark
Ängens gård ridanläggning						3,0		13,0	3,0	Hyreshöjning kultur och fritid
Gårdhems bygdegård				0,1	0,1	0,7			0,8	Reinvestering i samband med övertagande. Hyreshöjning Kultur och fritid
Upphärad bygdegård			0,7	0,9					0,9	Takbyte
Åsaka bygdegård			0,8	0,9					0,9	Takbyte
Åsaka hemvärnsgård			0,5	0,6					0,6	Takbyte
Hjortmossegatan 5				1,2					1,2	Takbyte
Sjuntorps depå				0,2					0,2	Portbyte

Nämnd/objekt	Mkr	Fleråriga projekt T.o.m. 2018	Ram 2019	Varav		Plan 2020	Plan 2021	>=2022	S:a: 19-21	Anm
				Budget 2019	beaktad tidsförsk					
Gillels matsalar kv jupiter 11			0,5	0,5					0,5	Takbyte
Övrigt inom Kommunstyrelsen				0,0			0,0		0,0	
Fastighetsförvärv m m			2,5	2,5		2,5	2,5		7,5	Strategiska markförvärv.
Överby trafikåtgärder		9,7	8,0	0,0		9,0			9,0	Generalplanekostnader.
Lärketorpet trafikåtgärder								10,0	0,0	Generalplanekostnader.
Generalplanekostnader Vårvik						2,4	2,4	11,4	4,8	EB Huvudgata
Gatuutbyggnad Vårvik						19,5	34,8	143,6	54,3	EB
Exploateringsersättning/gatukostnadsersättning						-19,5	-34,8	-143,6	-54,3	EB Ersättning från exploateringsbolag
Generalplanekostnader Hjulksvarn							15,0	20,0	15,0	EB Tillfartsväg till bro, rondell, åtg kungssportsv
Hjulksvarn åtgärder							5,0	5,0	5,0	EB Åtgärder för tillfartsväg bro camping
Tågstopp Upphärad										Total kostnad prel.30 mkr, merparten bör tas av Västtrafik.
EXPLOATERINGSPROJEKT			63,0	34,2		51,4	28,0		113,6	Preliminär beräkning av anl.tillg för exploateringsprojekt 2019-2021. Fr. om 2018 exploateringsredovisningen enl. gällande lagstiftning. Projekt specificeras i denna handling på sidan om exploateringsbudget.
S:a exl exploateringsprojekt			312,5	152,1	14,4	183,7	297,5	480,9	634,0	
Ombudg/tidsförskjutning			-29,9	-17,1		-38,7	-2,5		-58,3	
S:a exl exploateringsprojekt			282,6	135,0	14,4	145,0	295,0	0,0	575,0	
Exploateringsprojekt			63,0	34,2	0,0	51,4	28,0	0,0	113,6	
SUMMA TOTALT			345,6	169,2	14,4	196,4	323,0	0,0	688,6	
-varav Stridsbergsbron			60,0	15,0		25,0	175,0	125,0	215,0	